

Tulumaksuseaduse ja kogumispensionide seaduse muutmise seadus

§ 1. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõikes 3 asendatakse sõnad „kohtu väljamõistetud mittevaralise kahju hüvitis“ sõnadega „kohtu või vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks loodud organi välja mõistetud või kinnitatud mittevaralise kahju hüvitis“;

2) paragrahvi 15 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tulumaksuga maksustatakse kasu (§ 37) igasuguse võõrandatava ja varaliselt hinnatava eseme, sealhulgas kinnis- või vallasasja, väärtpaberi, aktsia, osa, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemaksu, ühistule makstud osamaksu, investeerimisfondi osaku, krüptovara, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertspandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha või muu varalise õiguse (edaspidi *vara*) müügist või vahetamisest. Väärtpaberi või muu varaliselt hinnatava õiguse kehtivuse kaotamist käsitatakse vara müügina.“;

3) paragrahvi 17¹ lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) punktidega 1 ja 2 hõlmamata investeerimisfondi (välja arvatud tegevusloata väikefondi) aktsiat või osakut investeerimisfondide seaduse tähenduses või punktis 1 nimetatud välisriigis asutatud sellise investeerimisfondi aktsiat või osakut, mille üle tehakse finantsjärelevalvet;“;

4) paragrahvi 17¹ lõike 2 punktist 5 jäetakse välja tekstiosa „alates 2010. aasta 1. augustist sõlmitud“;

5) paragrahvi 17¹ lõiget 2 täiendatakse punktidega 8–10 järgmises sõnastuses:

„8) pandikirja pandikirjaseaduse või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/2162, mis käsitleb pandikirjade emitteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29–57), tähenduses;

9) laenu, mis on antud, ja väärtpaberit või osalust, mis on soetatud sellise ühisrahastusteenuse osutaja vahendusel, kelle tegevust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937 (ELT L 347, 20.10.2020, lk 1–49);

10) krüptovara, mis on soetatud sellise krüptovarateenuse osutaja vahendusel või selliselt krüptovara emitendilt, kelle tegevust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937, (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40–205).“;

6) paragrahvi 17² lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tulumaksukohustuse edasilükkamiseks tuleb:

1) finantsvara soetada üksnes investeerimiskontol oleva raha eest ja

2) finantsvaralt saadud tulu kanda viivitamata investeerimiskontole, välja arvatud lõikes 2 sätestatud juhul.

(2) Lõikes 1 sätestatud nõudeid ei kohaldata finantsvara vahetamise korral ega tulu suhtes, mis on saadud § 17¹ lõike 2 punktis 9 või 10 nimetatud finantsvaralt, kui seda ei ole ühisrahastusteenuse või krüptovarateenuse osutaja hallataval platvormil avatud kontolt või lõikes 3 nimetatud investeerimisühingu või makseasutuse juures avatud kontolt välja kantud.

(3) Investeerimiskonto on § 17¹ lõike 2 punktis 1 nimetatud riigi residendist krediidiasutuses, lepinguriigi makseasutuses või krediidiasutuse või makseasutuse nimetatud riigis asuvas püsivas tegevuskohas avatud konto, millel hoitakse maksumaksja raha. Investeerimiskontona käsitatakse ka lepinguriigi investeerimisühingu juures avatud kontot, kui selle kaudu tehingute tegemiseks on investeerimisühing avanud maksumaksja arvel eelmises lauses nimetatud tingimustele vastava konto või konto keskpangas või investeerinud rahaturufondi aktsiatesse või osakutesse.“;

7) paragrahvi 17² lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Investeerimiskonto väljamaksena käsitatakse kõiki investeerimiskontolt tehtud kandeid, millega ei soetata finantsvara või millega ei kanta raha üle maksumaksja teisele investeerimiskontole. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamata investeerimiskontole, välja arvatud lõikes 2 sätestatud juhul. Väljamaksena ei käsitata valuuta konverteerimist investeerimiskontol ega investeerimiskonto või väärtpaberikonto kasutamiseiga seotud tasu.“;

8) paragrahvi 31 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) tulu, mida mitteresidendist kindlustusandja, kellel ei ole Eestis püsivat tegevuskohta, saab investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusvaraks olevalt varalt, kui lepingu kohaselt on kindlustusandjal kohustus kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku ees vähemalt alusvara väärtuses.“;

9) paragrahvi 36 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Välisvaluutas saadud tulu, tulust tehtavad mahaarvamised ja makstud või kinnipeetud tulumaks arvestatakse ümber eurodeks tulu saamise, kulu tegemise ja tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga päevakursi alusel või tegelikult kasutatud kursi alusel.“;

10) paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Väärtpaberite soetamismaksumusele võib juurde liita väärtpaberikonto kasutamiseiga seotud tasu.“;

11) paragrahvi 39 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39. **Finantsvaralt saadud kahju arvestamine**“;

12) paragrahvi 39 täiendatakse lõigetega 1²–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1²) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodil § 17¹ lõike 2 punktis 9 nimetatud ühisrahastusteenuse osutaja hallatava ühisrahastusplatvormi vahendusel antud laenudelt saadud intressist maha arvata kahju, mis on saadud seoses nimetatud laenudega, mille ühisrahastusteenuse osutaja on samal maksustamisperioodil lootusetuks hinnanud.

(1³) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodil § 17¹ lõike 2 punktis 10 nimetatud krüptovarateenuse osutaja vahendusel või samas punktis nimetatud krüptovara

emitendilt soetatud krüptovara võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil krüptovara võõrandamisest saadud kahju.

(1⁴) Lõikeid 1² ja 1³ ei kohaldata §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvaralt saadud kahju korral.“;

13) paragrahvi 39 lõiked 2–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui lõikes 1 nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud kasu, võib seda ületava kahju osa arvata maha lõikes 1² nimetatud tulust ja lõikes 1³ nimetatud kasust. Kui lõikes 1² nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud tulu, võib seda ületava kahju osa arvata maha lõikes 1 nimetatud kasust ja lõikes 1³ nimetatud tulust. Kui lõikes 1³ nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud kasu, võib seda ületava kahju osa arvata maha lõikes 1 nimetatud kasust ja lõikes 1² nimetatud tulust. Lõigetes 1, 1² ja 1³ nimetatud kahju summa, mis ületab samades lõigetes nimetatud kasu ja tulu summat, maksustamisperioodi maksustatavast tulust maha ei arvata.

(3) Kui lõigetes 1, 1² ja 1³ nimetatud finantsvaralt saadud kahju on suurem kui sellelt finantsvaralt samal maksustamisperioodil saadud kasu, võib kasu ületava kahju summa maha arvata sellelt finantsvaralt järgnevatel maksustamisperioodidel saadud kasust.

(4) Kui maksustamisperioodil tekkinud ja eelnevatest maksustamisperioodidest edasi kantud kahju summa on suurem kui maksustamisperioodil lõigetes 1, 1² ja 1³ nimetatud finantsvaralt saadud kasu, kaetakse selline kahju ainult maksustamisperioodi kasu ulatuses ning kahju katmata jääk kantakse edasi järgnevatele maksustamisperioodidele.“;

14) paragrahvi 40 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) mitteresidendist kindlustusandjale tehtavalt väljamakselt, kui kindlustusandja on tulumaksu kinnipidajat teavitanud, et tegemist on § 31 lõike 1 punktis 10 nimetatud tuluga;“;

15) paragrahvi 40 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) residendist füüsilisele isikule makstavalt intressilt (§ 17 lõige 1) ning kindlustushüvitiselt (§ 20 lõige 3), kui maksumaksja on tulumaksu kinnipidajat teavitanud, et intress või kindlustushüvitis on saadud §-s 17² nimetatud investeerimiskontol või pensioni investeerimiskontol olnud rahalt või selle eest soetatud finantsvaralt.“;

16) paragrahvi 44 lõike 6¹ punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) isik, kes soovib kasutada § 39 lõikes 3 sätestatud õigust;“;

17) paragrahvi 44 lõiget 6¹ täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) isik, kes soovib kasutada § 38 lõikes 6¹ sätestatud õigust.“;

18) paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 72 järgmises sõnastuses:

„(72) Kuni 2024. aasta 31. detsembrini kehtinud §-s 50¹ nimetatud väljamakse kohta annab väljamakse tegija tõendi kuni nimetatud kuupäevani kehtinud § 50 lõikes 9 sätestatud korras.“.

§ 2. Kogumispensionide seaduse muutmise

Kogumispensionide seaduse § 3¹ lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõigetes 2 ja 3“ tekstiosaga „lõike 2 punktides 1–8 ja lõikes 3“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolevat seadust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2024. aasta 1. jaanuarist.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 3 ja 18 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“2024

Algatab Vabariigi Valitsus..... 2024

(allkirjastatud digitaalselt)